11. november 2026 EM 2026/300

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at rette kontakt til den danske regering med henblik på at sikre, at vores land får isbrydere.
(Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit)

Svarnotat
(Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Råstoffer)

1. behandling
Jeg vil på vegne af Naalakkersuisut gerne takke medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit, for forslaget.

Det er en stor prioritet for Naalakkersuisut, at forsvaret og beredskabet i Grønland er både tilstrækkeligt og effektivt. Det indebærer bl.a., at Forsvaret skal råde over de kapaciteter og den bemanding, der skal til for at løse Forsvarets opgaver i Grønland. Opgaverne udgør det militære forsvar, overvågning og suverænitetshævdelse, fiskeriinspektion, eftersøgnings- og redningstjeneste (SAR) samt en række støtteopgaver for civilsamfundet. Mange af disse opgaver foregår til søs. Det er derfor særligt vigtigt for Grønland, at Forsvaret er rustet til at varetage den maritime opgaveløsning.

For at forbedre forudsætningerne for forsvaret og sikkerheden i Grønland indgik den danske regering og Naalakkersuisut i 2025 to historisk store delaftaler om Arktis og Nordatlanten under det danske forsvarsforlig 2024-2033. Naalakkersuisuts forligsindspil blev udarbejdet med bidrag fra partierne i Inatsisartut. Aldrig før har Naalakkersuisut deltaget i så stor en forhandling om militære kapaciteter. Det har krævet, at Naalakkersuisut gennem forligsanalyser, trusselsvurderinger og militærfaglige anbefalinger har styrket sin viden om forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold i den arktiske region. Denne vidensopbygning har været uundværlig i bl.a. forhandlingerne af den nye forsvarsaftale med USA og styrkende for samarbejdet med vores arktiske allierede.

De to delaftaler om Arktis og Nordatlanten styrker forsvaret og sikkerheden i den arktiske region med substantielle investeringer i initiativer og kapaciteter for 42 mia. kr., der bl.a. skal understøtte opgaveløsningen til søs.

Der anskaffes med delaftalerne nye arktiske skibe, som mere effektivt og fleksibelt skal kunne løse Forsvarets opgaver i Grønland og Arktis. Skibene designes med isbryderkapacitet for at kunne sejle sikkert i isfyldt farvand. I samspil med delaftalernes investering i bl.a. maritime patruljefly vil skibene styrke Forsvarets evne til at opdage, identificere og reagere på maritime trusler over og på vandoverfladen i Grønland. Skibene forventes at kunne bidrage til Forsvarets opgaveløsning fra 2030 og frem.

Når de nye arktiske skibe indgår i Forsvarets opgaveløsning, skal det undersøges, om ét af Forsvarets skibe af Knud-Rasmussen-klassen kan videresælges eller overdrages til Grønland

med henblik på at løse kystvagt- og fiskerikontrolopgaver mv. Skibsklassen kan bryde ny is på op til 80 centimeters tykkelse. Initiativet udspringer af ønsket om, at Grønland selvstændigt løser så mange opgaver på beredskabsområdet som muligt. Naalakkersuisut vil vurdere omkostningerne forbundet med initiativet, inden der træffes beslutning om at videreføre arbejdet med overtagelsen af et beredskabsskib.

Med delaftalerne er det derudover besluttet, at der skal indgås en aftale om adgang til en isbryderkapacitet, der kan supplere Forsvarets arktiske skibe. Aftalen kan eksempelvis indgås som et samarbejde med en lokal aktør, der har erfaring med at navigere i de isfyldte farvande i Arktis.

Forligsimplementeringen er godt i gang. Jeg har en tæt dialog med den danske forsvarsminister om, at eventuelle fordyrelser på de arktiske skibe ikke må få negative konsekvenser for Grønland. Skibene er af afgørende betydning for Forsvaret, og skibene skal derfor anskaffes rettidigt.

På denne baggrund fremsætter Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

”**Forslag til inatsisartutbeslutning: Naalakkersuisut pålægges at rette henvendelse til den danske regering med henblik på at sikre, at Forsvarets kommende arktiske skibe bliver bygget hurtigst muligt, således at Grønland fastholder adgang til isbryderkapacitet”.**

Jeg overlader hermed beslutningsforslaget til Inatsisartuts velvillige behandling.